

Metakognitivní trénink (MKT)

MKT 2 A – Unáhlené Závěry I

© Moritz, Woodward & Mozny (8|22)

www.uke.de/mct

Použití obrázků v tomto modulu bylo laskavě umožněno různými umělci a držiteli copyrightů. Podrobnosti (umělec, dílo) jsou uvedeny na konci této prezentace.

Unáhlené závěry

- Mnohdy musíme činit určité závěry na základě velmi složitých informací z okolního prostředí.

Unáhlené závěry

- Mnohdy musíme činit určité závěry na základě velmi složitých informací z okolního prostředí.
- Proto někdy dospějeme k určitému závěru, i když nemáme 100% jistotu, že je správný.

Unáhlené závěry

- Mnohdy musíme činit určité závěry na základě velmi složitých informací z okolního prostředí.
- Proto někdy dospějeme k určitému závěru, i když nemáme 100% jistotu, že je správný.
- Měli bychom hledat zlatou střední cestu mezi:

Unáhlené závěry

- Mnohdy musíme činit určité závěry na základě velmi složitých informací z okolního prostředí.
 - Proto někdy dospějeme k určitému závěru, i když nemáme 100% jistotu, že je správný.
 - Měli bychom hledat zlatou střední cestu mezi:
 - příliš unáhleným rozhodnutím (**riziko**: chybné rozhodnutí)
- a*

Unáhlené závěry

- Mnohdy musíme činit určité závěry na základě velmi složitých informací z okolního prostředí.
- Proto někdy dospějeme k určitému závěru, i když nemáme 100% jistotu, že je správný.
- Měli bychom hledat zlatou střední cestu mezi:
 - příliš unáhleným rozhodnutím (**riziko**: chybné rozhodnutí)
a
 - příliš pečlivým rozhodováním (**nevýhoda**: trvá příliš dlouho).

Závěry bez 100% jistoty

Událost	Vysvětlení	Správné?
Z okna se valí kouř.	Hoří?	??? – Co byste udělali?
Muž na ulici vrávorá a nesrozumitelně blábolí.	Opilec?	???

Závěry bez 100% jistoty

Událost	Vysvětlení	Správné?
Z okna se valí kouř.	Hoří?	<p>Pravděpodobně ano – přísloví: “Není kouře bez ohně!”</p> <p>Zavolejte hasiče: Nevšímavost by mohla být horší než falešný poplach.</p>
Muž na ulici vrávorá a nesrozumitelně blábolí.	Opilec?	???

Závěry bez 100% jistoty

Událost	Vysvětlení	Správné?
Z okna se valí kouř.	Hoří?	<p>Pravděpodobně ano – přísloví: “Není kouře bez ohně!”</p> <p>Zavolejte hasiče: Nevšímavost by mohla být horší než falešný poplach.</p>
Muž na ulici vrávorá a nesrozumitelně blábolí.	Opilec?	<p>Může být – ale existuje řada jiných možných vysvětlení (např. utrpěl mrtvici, je dementní). Pokud nezvážíme jiná vysvětlení můžeme mu křivdit (např. mu vynadat, neposkytnout mu pomoc).</p>

Unáhlené závěry “v praxi”

Oblast	Příklad
Politika	???
Medicína	???

Unáhlené závěry “v praxi”

Oblast	Příklad
Politika	<p>Lidé často dělají předčasné závěry, když ve sdělovacích prostředcích uslyší zprávu, že se stal nějaký zločin. Podle toho, jaké je jejich politické přesvědčení, mají sklon rychle připisovat pachateli určité motivy</p> <p>Příklad: Pachatel a oběť jsou odlišné rasy nebo náboženství. Mnoho lidí je v takovém případě přesvědčeno, že hlavním důvodem zločinu byl rasismus nebo extremismus pachatele.</p> <p>Někdy se ukáže, že je to pravda. Ve veřejné diskuzi jsou však tyto předpoklady přijímány příliš rychle a jen zřídka se uvažuje o jiných možných vysvětleních.</p>
Medicína	???

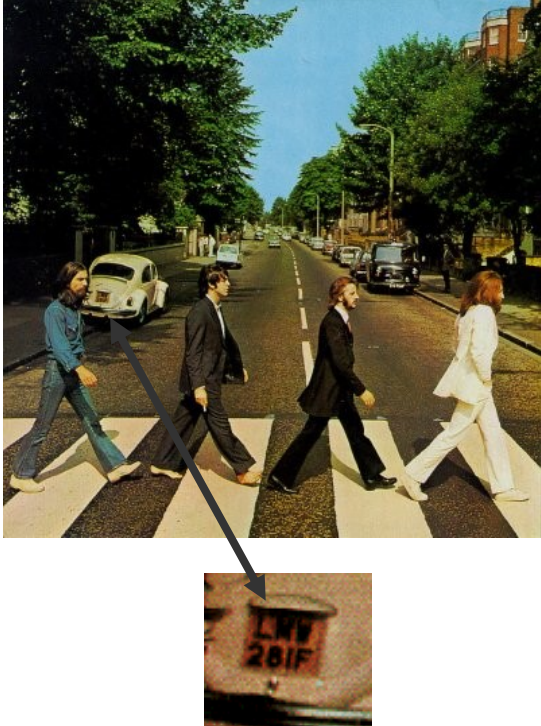
Unáhlené závěry “v praxi”

Oblast	Příklad
Politika	<p>Lidé často dělají předčasné závěry, když ve sdělovacích prostředcích uslyší zprávu, že se stal nějaký zločin. Podle toho, jaké je jejich politické přesvědčení, mají sklon rychle připisovat pachateli určité motivy</p> <p>Příklad: Pachatel a oběť jsou odlišné rasy nebo náboženství. Mnoho lidí je v takovém případě přesvědčeno, že hlavním důvodem zločinu byl rasismus nebo extremismus pachatele.</p> <p>Někdy se ukáže, že je to pravda. Ve veřejné diskuzi jsou však tyto předpoklady přijímány příliš rychle a jen zřídka se uvažuje o jiných možných vysvětleních.</p>
Medicína	<p>Jediný příznak → diagnóza?</p> <p>Jediný záchvat křečí je někdy mylně považován za epilepsii. Záchvat křečí se však může objevit i jako abstinenční příznak u alkoholismu nebo při vysoké horečce).</p> <p>Na druhé straně mohou být některé diagnózy přehlédnuty, protože diagnostické vyšetření bylo předčasně ukončeno (např. u rakoviny).</p>

Unáhlené závěry “v praxi”

- Nepravdivé historky -

Historka	Pro & Proti	“Důkazy”
<p>Paul McCartney (z Beatles) v roce 1966 zemřel při autonehodě a byl nahrazen dvojníkem.</p>	<p>Pro: údajně přes 70 skrytých vodítek, některé na obalu alba “Abbey Road” (vpravo):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Paul je bosý a smrtelně bledý. • Paul je levák, ale cigaretu drží ve své pravé ruce! • Poznávací značka na autě “LMW” (viz šipka): “Linda McCartney Weeping” (Linda McCartney pláče). • Také se říká, že se jeho styl hraní na basovou kytaru v roce 1966 změnil. <p>Proti: ???</p>	

Unáhlené závěry “v praxi”

- Nepravdivé historky -

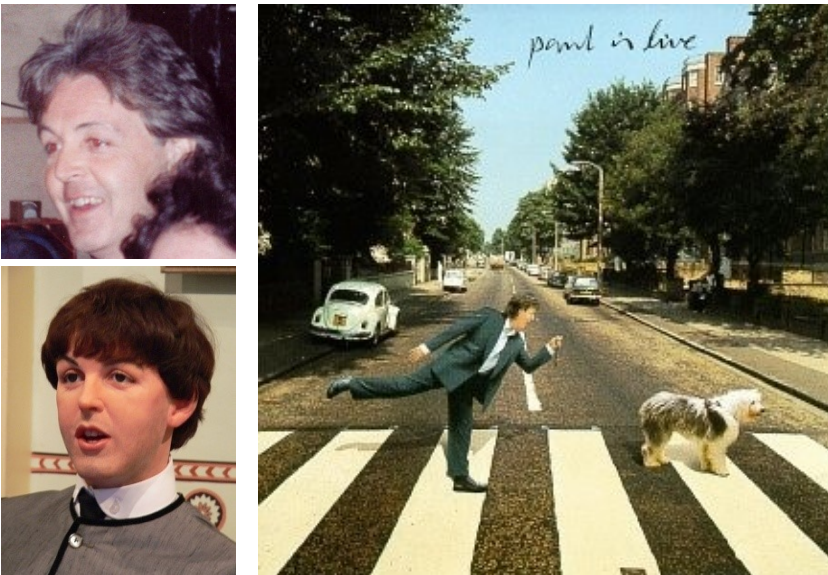
Historka	Pro & Proti	“Důkazy”
<p>Paul McCartney (z Beatles) v roce 1966 zemřel při autonehodě a byl nahrazen dvojníkem.</p>	<p>Pro: údajně přes 70 skrytých vodítek, některé na obalu alba “Abbey Road” (vpravo):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Paul je bosý a smrtelně bledý. • Paul je levák, ale cigaretu drží ve své pravé ruce! • Poznávací značka na autě “LMW” (viz šipka): “Linda McCartney Weeping” (Linda McCartney pláče). • Také se říká, že se jeho styl hraní na basovou kytaru v roce 1966 změnil. <p>Proti:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Paul vypadá stále stejně a má stejný hlas. • Důkazy jsou nepřesvědčivé, LMW může znamenat cokoli. • Původ: Tato historka se objevila v roce 1969 jako kachna, uveřejněná v jedněch novinách. 	<p>“Důkazy”</p>

Unáhlené závěry “v praxi”

- Nepravdivé historky -

Byl Paul McCartney opravdu nahrazen dvojníkem?

McCartneyho humorná reakce na pověsti ohledně jeho smrti: sólové album nazvané “Paul je naživu”. Všimněte si, že obálka je podobná jako u alba Abbey road, které jsme ukázali předtím.

NE!

Jak tyto nepravdivé historky a jiné konspirační teorie vznikají?

???

Jak tyto nepravdivé historky a jiné konspirační teorie vznikají?

- Jsou často daleko více vzrušující než je skutečnost!
- Jsou založeny na tvrzeních, která se těžko ověřují nebo dokazují (například že se změnil způsob, jakým hrál Paul McCartney na basovou kytaru).
- Zamlčují jiná možná vysvětlení (např. že písmena LMW mohou znamenat cokoli).
- Historky se někdy opírají o fakta vytržená z kontextu. Význam těchto podrobností je také silně přeháněn. (To že je McCartney opravdu levák nijak nevyklučuje možnost, aby držel cigaretu v pravé ruce, například proto, že jej o to fotograf požádal).

Jak tyto nepravdivé historky a jiné konspirační teorie vznikají?

- Existuje řada příkladů z historie, že příslušníci menšiny nebo postižení jedinci byli falešně obviněni, že způsobili náhodné katastrofické události. Například ve středověku byly za špatnou úrodu často obviňovány čarodějnice nebo náboženské menšiny.
- Tato jednoduchá vysvětlení zmírňovala u lidí napětí a strach a poskytovala jim falešnou iluzi, že mají věci pod kontrolou.

A proč se tím zabýváme?

- Výzkumné studie prokázaly, že mnozí lidé, kteří trpí psychózou (ale ne všichni!), se ukvapeně rozhodují na základě nedostatečných informací.

A proč se tím zabýváme?

- Výzkumné studie prokázaly, že mnozí lidé, kteří trpí psychózou (ale ne všichni!), se ukvapeně rozhodují na základě nedostatečných informací.
- Tento styl rozhodování může snadno vést k omylům. Proto je lepší rozhodovat se tak, že vezmeme v úvahu všechny dostupné informace.

Příklady toho, jak při psychóze jednostranná vysvětlení vedou k chybnému chápání událostí

Událost	Vysvětlení během psychózy	Jiná možná vysvětlení
V telefonu uslyšíte praskavý zvuk.	Odposlouchává mě tajná policie.	Poškození linky; typické zvuky pro volání z velké dálky; chvilkové přerušování spojení v důsledku výpadku signálu.
V rádiu hrají píseň “Jed” od Britney Spears.	Je to tajné znamení, že hrozí útok jedovatým plynem.	Tato stanice se zaměřuje na vysílání současné populární hudby.
Na kuchyňském stole je bílý prášek, který tam ráno nebyl.	Někdo mě chce otrávit antraxem; Policie mi sem podstrčila drogy, aby mě dostali do psychiatrické léčebny.	Někdo z domácnosti něco pekl; už se tu dlouho neutíral prach.

Může někdo z vás krátce uvést nějakou vlastní podobnou zkušenost?

Cvičení (1)

Na následujících snímcích uvidíte různé obrázky. Nejdříve ale uvidíte jen kousek obrázku. Pak se přidá další kousek. A to tak dlouho, až se ukáže celý obrázek.

- Vaším úkolem je určit, co je na obrázku.

Cvičení (1)

Na následujících snímcích uvidíte různé obrázky. Nejdříve ale uvidíte jen kousek obrázku. Pak se přidá další kousek. A to tak dlouho, až se ukáže celý obrázek.

- Vaším úkolem je určit, co je na obrázku.
- Snažte se nerozhodovat příliš ukvapeně, ale ani příliš pomalu.

Cvičení (1)

Na následujících snímcích uvidíte různé obrázky. Nejdříve ale uvidíte jen kousek obrázku. Pak se přidá další kousek. A to tak dlouho, až se ukáže celý obrázek.

- Vaším úkolem je určit, co je na obrázku.
- Snažte se nerozhodovat příliš ukvapeně, ale ani příliš pomalu.
- Proberte ve skupině, na základě čeho jste došli k určitému závěru – pro a proti.

Obrázek 1

Nabídneme vám několik možných vysvětlení, co je na obrázku.

Prosím, proberte ve skupině jak pravděpodobná vám připadá každá z možností a jestli už se cítíte dost jistí, abyste dospěli k rozhodnutí.

Co by na tom obrázku mohlo být?

- usmívající se tvář
- mísa
- lodka
- sáně
- houpací křeslo
- hlava slona

Jak moc jste si tím jisti?

Už jste dospěli k rozhodnutí?

Co by na tom obrázku mohlo být?

- usmívající se tvář
- mísa
- lodka
- sáně
- houpací křeslo
- hlava slona

Jak moc jste si tím jisti?

Už jste dospěli k rozhodnutí?

Co by na tom obrázku mohlo být?

- usmívající se tvář
- mísa
- lodka
- sáně
- houpací křeslo
- hlava slona

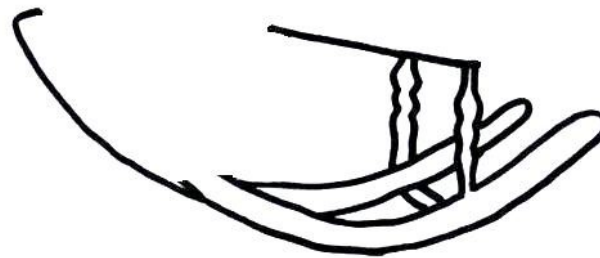
Jak moc jste si tím jisti?

Už jste dospěli k rozhodnutí?

Co by na tom obrázku mohlo být?

- usmívající se tvář
- mísa
- lodka
- sáně
- houpací křeslo
- hlava slona

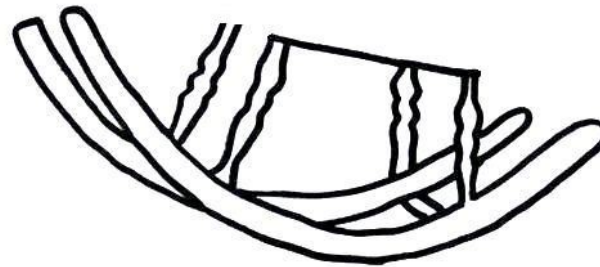
Jak moc jste si tím jisti?

Už jste dospěli k rozhodnutí?

Co by na tom obrázku mohlo být?

- usmívající se tvář
- mísa
- lodka
- sáně
- houpací křeslo
- hlava slona

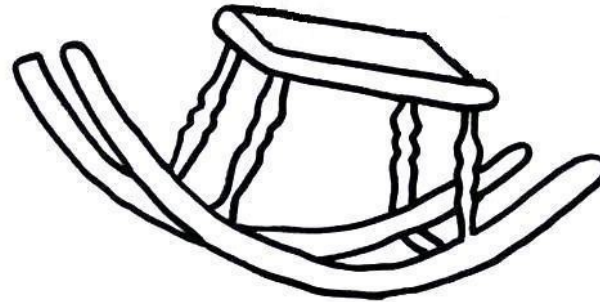
Jak moc jste si tím jisti?

Už jste dospěli k rozhodnutí?

Co by na tom obrázku mohlo být?

- usmívající se tvář
- mísa
- lodka
- sáně
- houpací křeslo
- hlava slona

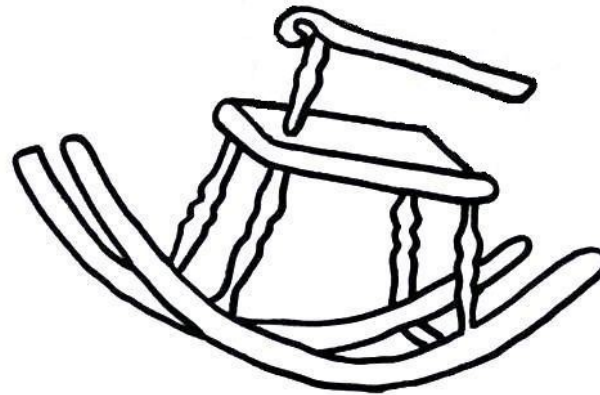
Jak moc jste si tím jisti?

Už jste dospěli k rozhodnutí?

Co by na tom obrázku mohlo být?

- usmívající se tvář
- mísa
- lodka
- sáně
- houpací křeslo
- hlava slona

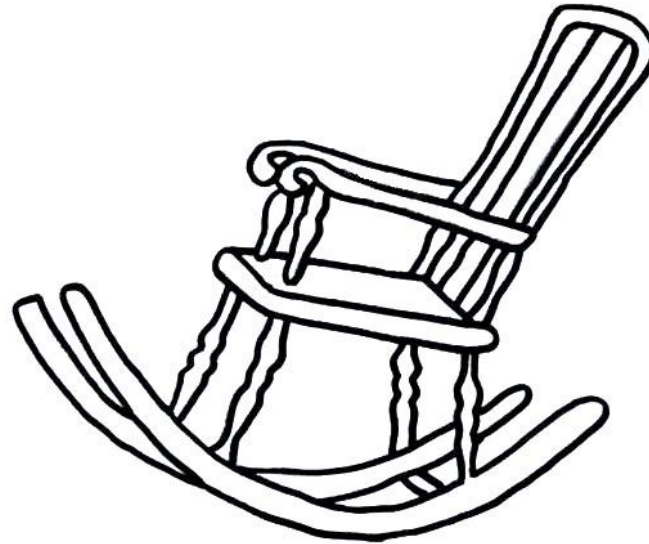
Jak moc jste si tím jisti?

Už jste dospěli k rozhodnutí?

Co by na tom obrázku mohlo být?

- usmívající se tvář
- mísa
- lodka
- sáně
- houpací křeslo
- hlava slona

Jak moc jste si tím jisti?

Už jste dospěli k rozhodnutí?

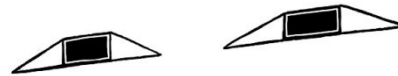

Obrázek 2

Tentokrát vám nenabídneme žádné možnosti. Musíte sami přijít s nápady, co je na obrázku. Nebojte se nabídnout různé možnosti a prosím proberte svůj názor v skupině!

Co by na tom obrázku mohlo být?

Jak moc jste si tím jisti?

Už jste dospěli k rozhodnutí?

Co by na tom obrázku mohlo být?

Jak moc jste si tím jisti?

Už jste dospěli k rozhodnutí?

Co by na tom obrázku mohlo být?

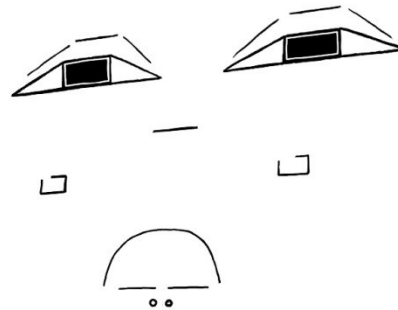

Jak moc jste si tím jisti?

Už jste dospěli k rozhodnutí?

Co by na tom obrázku mohlo být?

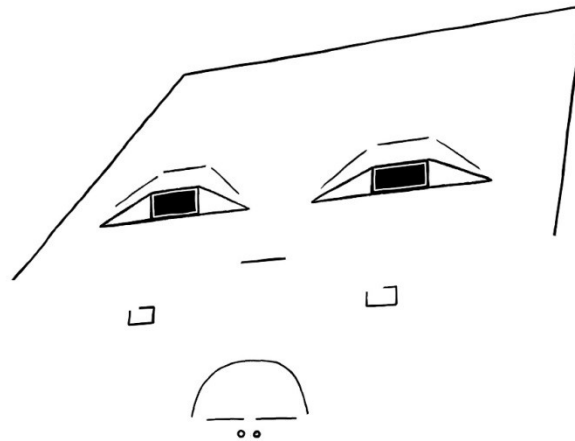

Jak moc jste si tím jisti?

Už jste dospěli k rozhodnutí?

Co by na tom obrázku mohlo být?

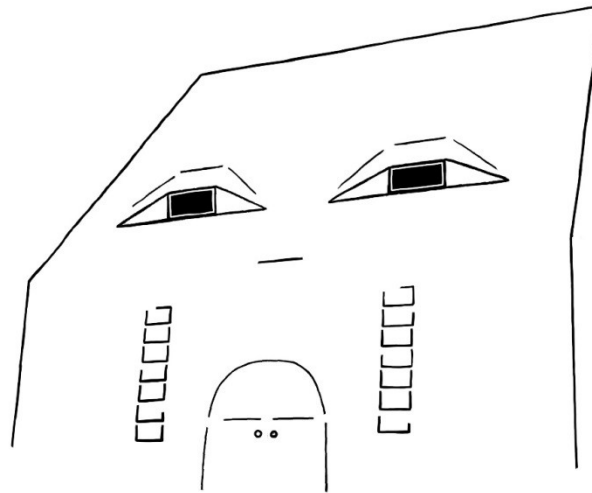

Jak moc jste si tím jisti?

Už jste dospěli k rozhodnutí?

Co by na tom obrázku mohlo být?

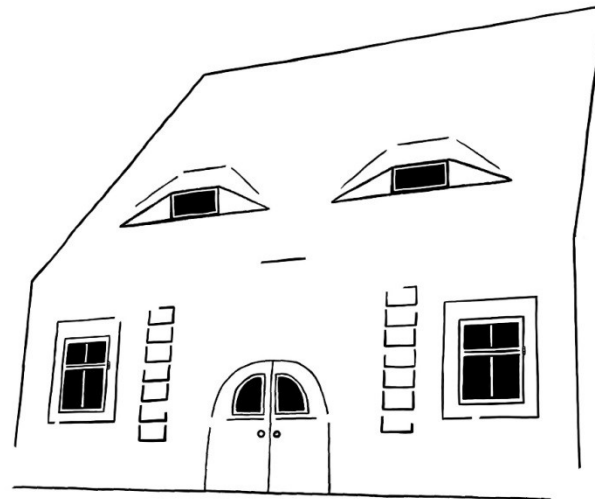

Jak moc jste si tím jisti?

Už jste dospěli k rozhodnutí?

Co by na tom obrázku mohlo být?

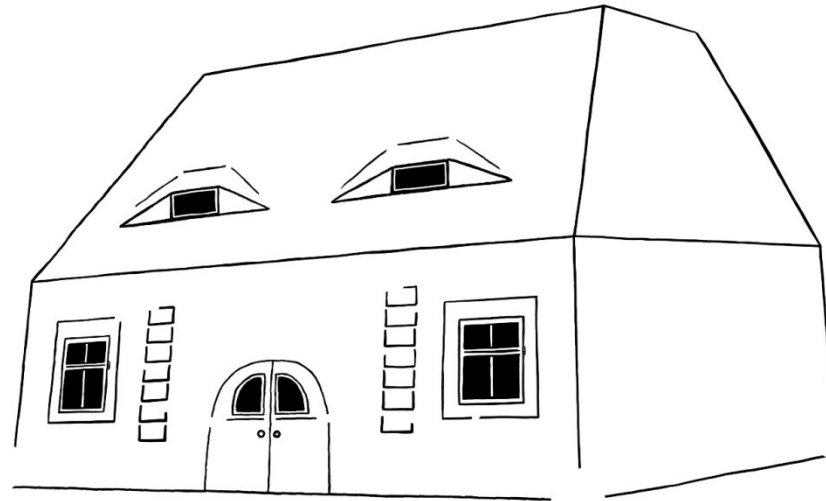

Jak moc jste si tím jisti?

Už jste dospěli k rozhodnutí?

Co by na tom obrázku mohlo být?

Jak moc jste si tím jisti?

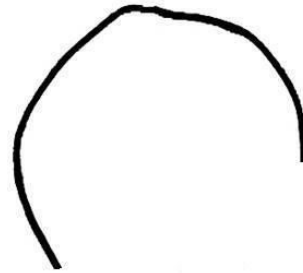
Už jste dospěli k rozhodnutí?

Obrázek 3

Co by na tom obrázku mohlo být?

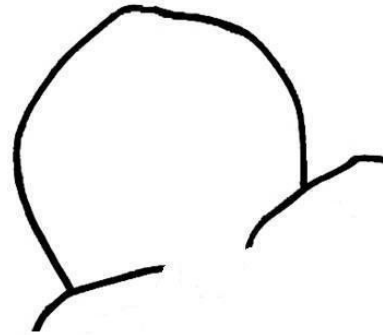

Jak moc jste si tím jisti?

Už jste dospěli k rozhodnutí?

Co by na tom obrázku mohlo být?

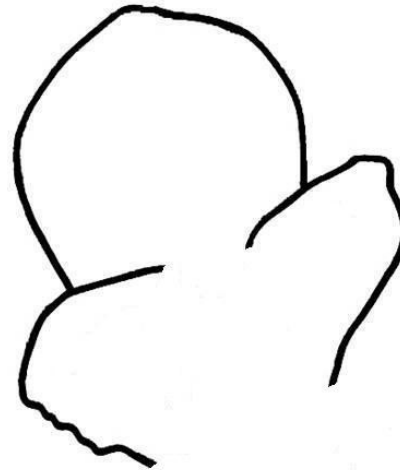

Jak moc jste si tím jisti?

Už jste dospěli k rozhodnutí?

Co by na tom obrázku mohlo být?

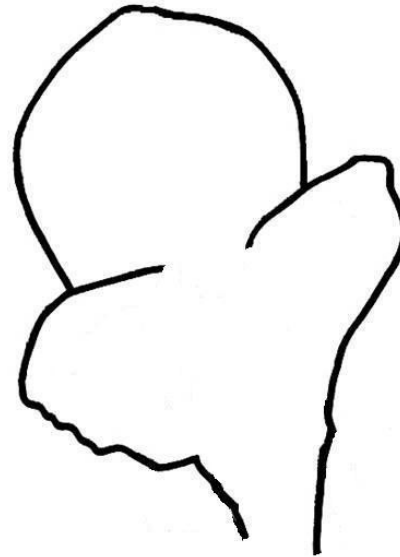

Jak moc jste si tím jisti?

Už jste dospěli k rozhodnutí?

Co by na tom obrázku mohlo být?

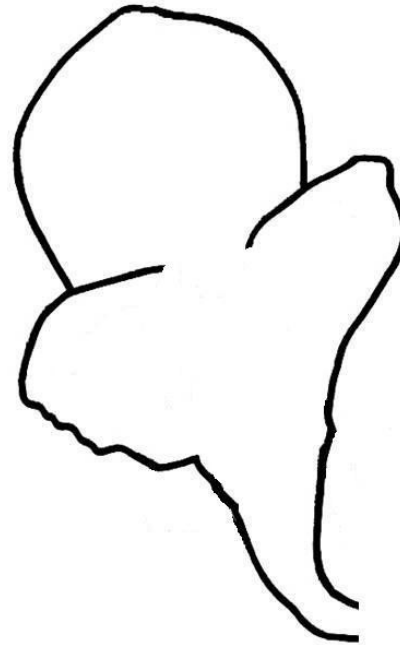

Jak moc jste si tím jisti?

Už jste dospěli k rozhodnutí?

Co by na tom obrázku mohlo být?

Jak moc jste si tím jisti?

Už jste dospěli k rozhodnutí?

Co by na tom obrázku mohlo být?

Jak moc jste si tím jisti?

Už jste dospěli k rozhodnutí?

Co by na tom obrázku mohlo být?

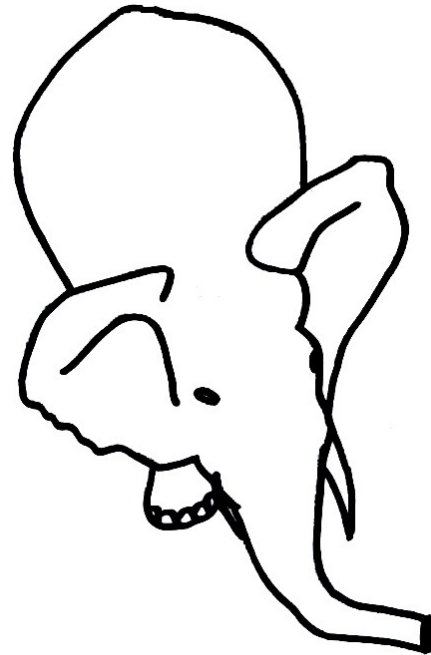

Jak moc jste si tím jisti?

Už jste dospěli k rozhodnutí?

Co by na tom obrázku mohlo být?

Jak moc jste si tím jisti?

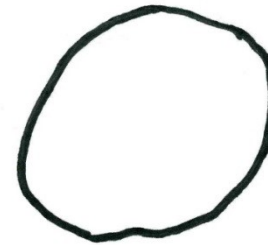
Už jste dospěli k rozhodnutí?

Obrázek 4

Co by na tom obrázku mohlo být?

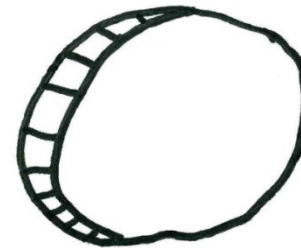

Jak moc jste si tím jisti?

Už jste dospěli k rozhodnutí?

Co by na tom obrázku mohlo být?

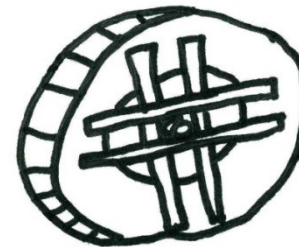

Jak moc jste si tím jisti?

Už jste dospěli k rozhodnutí?

Co by na tom obrázku mohlo být?

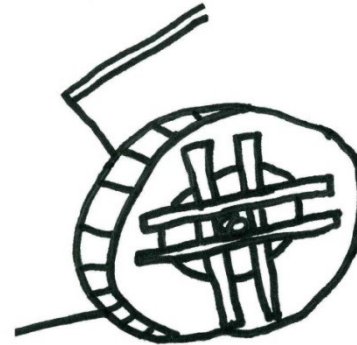

Jak moc jste si tím jisti?

Už jste dospěli k rozhodnutí?

Co by na tom obrázku mohlo být?

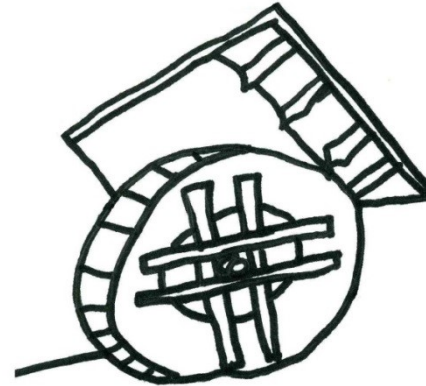

Jak moc jste si tím jisti?

Už jste dospěli k rozhodnutí?

Co by na tom obrázku mohlo být?

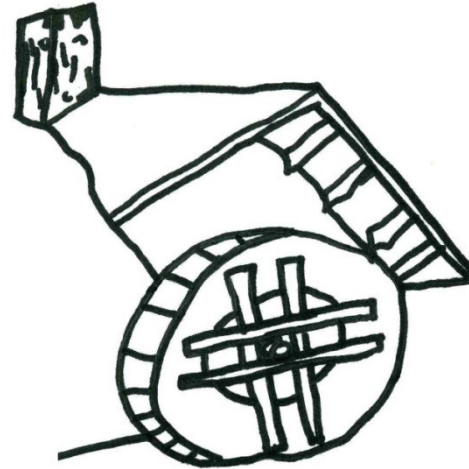

Jak moc jste si tím jisti?

Už jste dospěli k rozhodnutí?

Co by na tom obrázku mohlo být?

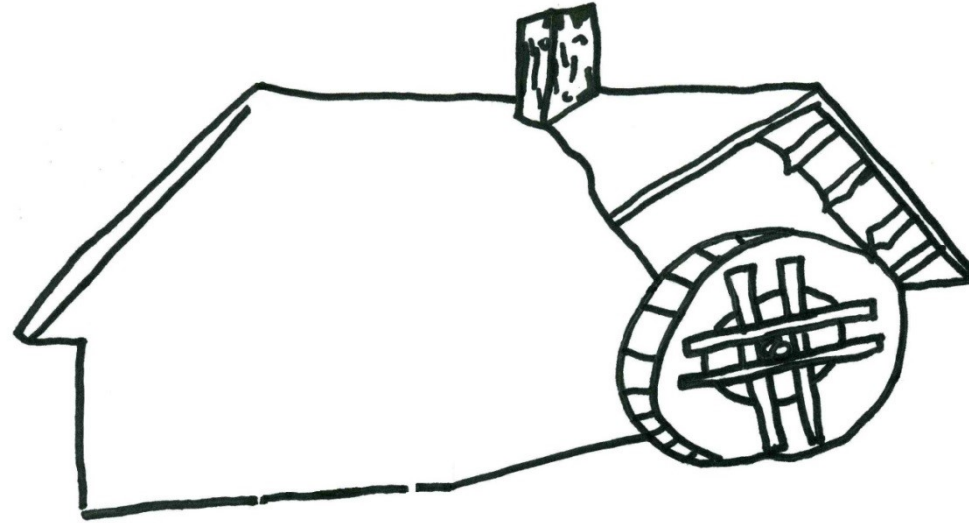

Jak moc jste si tím jisti?

Už jste dospěli k rozhodnutí?

Co by na tom obrázku mohlo být?

Jak moc jste si tím jisti?

Už jste dospěli k rozhodnutí?

Co by na tom obrázku mohlo být?

Jak moc jste si tím jisti?

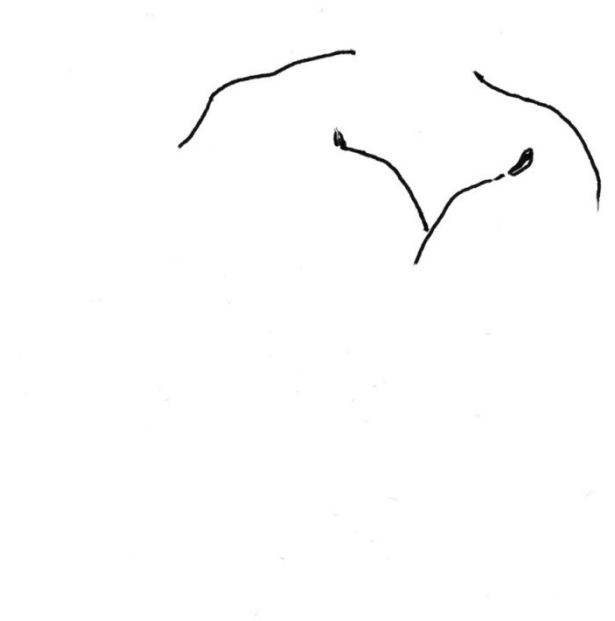
Už jste dospěli k rozhodnutí?

Obrázek 5

Co by na tom obrázku mohlo být?

Jak moc jste si tím jisti?

Už jste dospěli k rozhodnutí?

Co by na tom obrázku mohlo být?

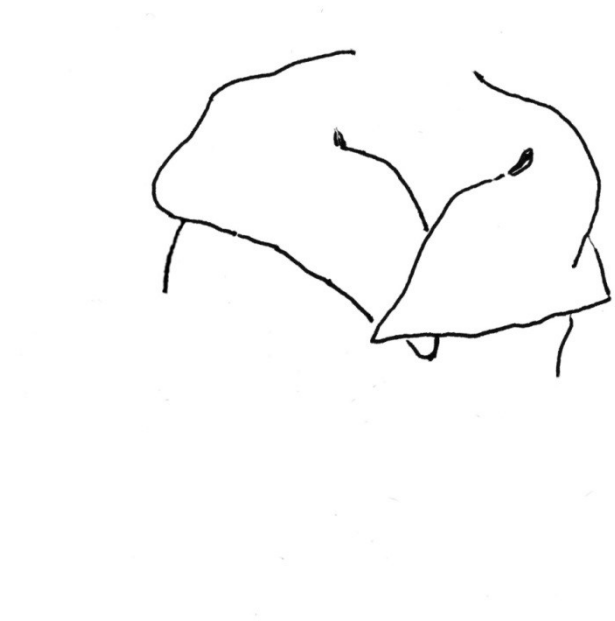

Jak moc jste si tím jisti?

Už jste dospěli k rozhodnutí?

Co by na tom obrázku mohlo být?

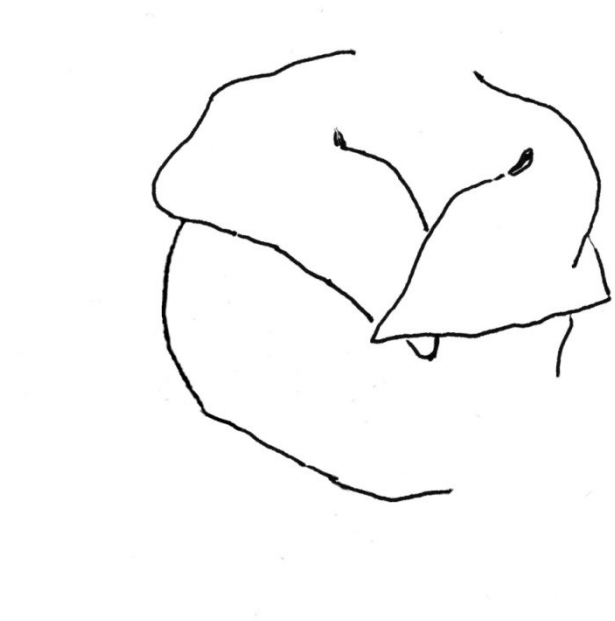

Jak moc jste si tím jisti?

Už jste dospěli k rozhodnutí?

Co by na tom obrázku mohlo být?

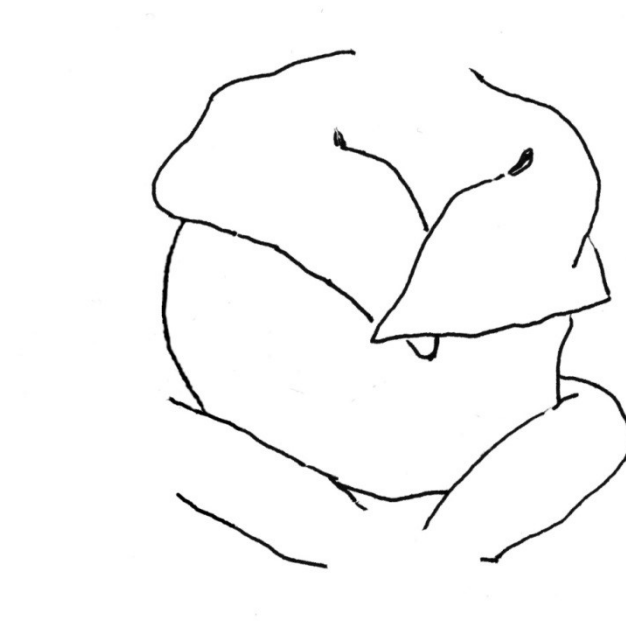

Jak moc jste si tím jisti?

Už jste dospěli k rozhodnutí?

Co by na tom obrázku mohlo být?

Jak moc jste si tím jisti?

Už jste dospěli k rozhodnutí?

Co by na tom obrázku mohlo být?

Jak moc jste si tím jisti?

Už jste dospěli k rozhodnutí?

Co by na tom obrázku mohlo být?

Jak moc jste si tím jisti?

Už jste dospěli k rozhodnutí?

Co by na tom obrázku mohlo být?

Jak moc jste si tím jisti?

Už jste dospěli k rozhodnutí?

Volitelné: Video klipy

Volitelné: Video klipy, které se zabývají dnešním tématem, lze najít na této webové stránce:
http://www.uke.de/mct_videos

Po shlédnutí videa můžete ve skupině probrat, jak se vztahuje k tématu dnešní skupiny.

[pro therapy:

V některých videoklipech se mohou objevit výrazy, které nejsou vhodné pro všechny diváky a pro všechny kulturní skupiny. Proto prosím nejdříve pozorně shlédněte videa, než je pustíte na skupině]

Obrázek 6

Co by na tom obrázku mohlo být?

- pila
- starý most
- ježek
- drn trávy
- drak
- ohrada
- horská krajina
- dikobraz
- ucho

Jak moc jste si tím jisti?

Už jste dospěli k rozhodnutí?

Co by na tom obrázku mohlo být?

- pila
- starý most
- ježek
- drn trávy
- drak
- ohrada
- horská krajina
- dikobraz
- ucho

Jak moc jste si tím jisti?

Už jste dospěli k rozhodnutí?

Co by na tom obrázku mohlo být?

- pila
- starý most
- ježek
- drn trávy
- drak
- ohrada
- horská krajina
- dikobraz
- ucho

Jak moc jste si tím jisti?

Už jste dospěli k rozhodnutí?

Co by na tom obrázku mohlo být?

- pila
- starý most
- ježek
- drn trávy
- drak
- ohrada
- horská krajina
- dikobraz
- ucho

Jak moc jste si tím jisti?

Už jste dospěli k rozhodnutí?

Co by na tom obrázku mohlo být?

- pila
- starý most
- ježek
- drn trávy
- drak
- ohrada
- horská krajina
- dikobraz
- ucho

Jak moc jste si tím jisti?

Už jste dospěli k rozhodnutí?

Co by na tom obrázku mohlo být?

- pila
- starý most
- ježek
- drn trávy
- drak
- ohrada
- horská krajina
- dikobraz
- ucho

Jak moc jste si tím jisti?

Už jste dospěli k rozhodnutí?

Co by na tom obrázku mohlo být?

- pila
- starý most
- ježek
- drn trávy
- drak
- ohrada
- horská krajina
- dikobraz
- ucho

Jak moc jste si tím jisti?

Už jste dospěli k rozhodnutí?

Obrázek 7

Co by na tom obrázku mohlo být?

Jak moc jste si tím jisti?

Už jste dospěli k rozhodnutí?

Co by na tom obrázku mohlo být?

Jak moc jste si tím jisti?

Už jste dospěli k rozhodnutí?

Co by na tom obrázku mohlo být?

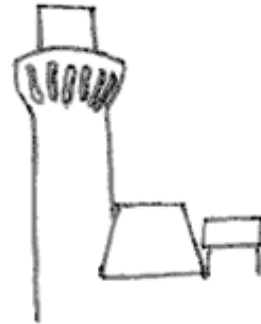

Jak moc jste si tím jisti?

Už jste dospěli k rozhodnutí?

Co by na tom obrázku mohlo být?

Jak moc jste si tím jisti?

Už jste dospěli k rozhodnutí?

Co by na tom obrázku mohlo být?

Jak moc jste si tím jisti?

Už jste dospěli k rozhodnutí?

Co by na tom obrázku mohlo být?

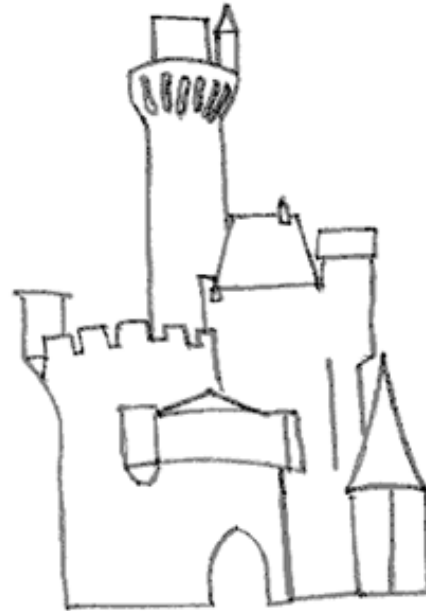

Jak moc jste si tím jisti?

Už jste dospěli k rozhodnutí?

Co by na tom obrázku mohlo být?

Jak moc jste si tím jisti?

Už jste dospěli k rozhodnutí?

Co by na tom obrázku mohlo být?

Jak moc jste si tím jisti?

Už jste dospěli k rozhodnutí?

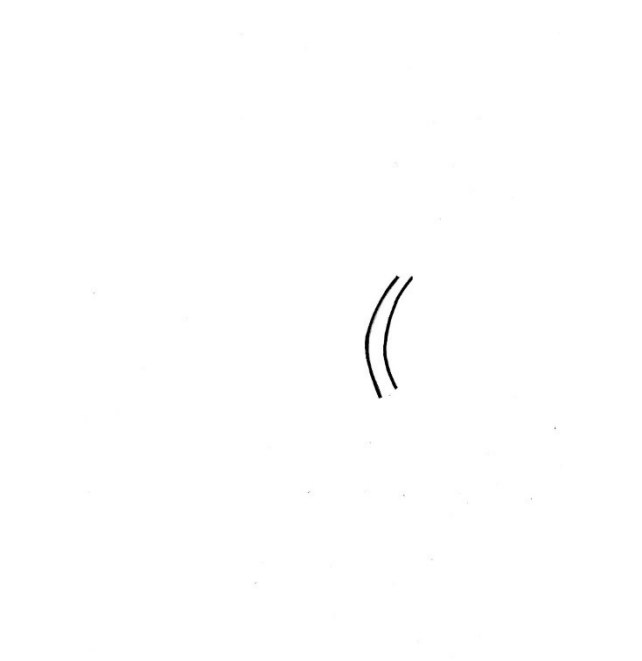

Obrázek 8

Co by na tom obrázku mohlo být?

- lano
- kotva
- náhrdelník s přívěskem
- had
- papoušek
- špagety
- stonek fazole
- květina
- dálnice

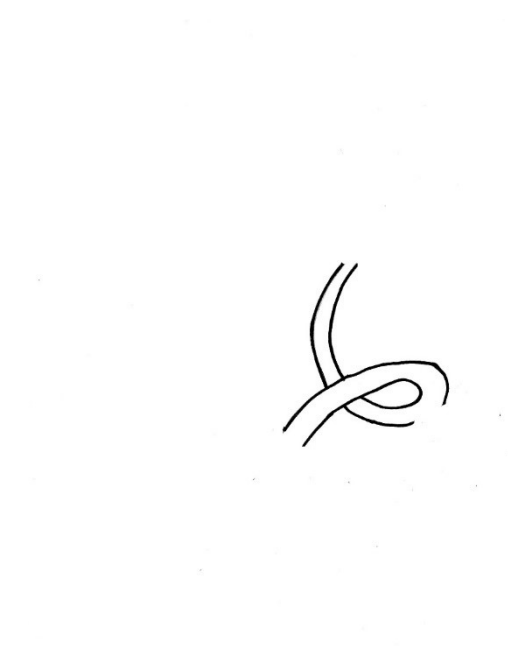
Jak moc jste si tím jisti?

Už jste dospěli k rozhodnutí?

Co by na tom obrázku mohlo být?

- lano
- kotva
- náhrdelník s přívěskem
- had
- papoušek
- špagety
- stonek fazole
- květina
- dálnice

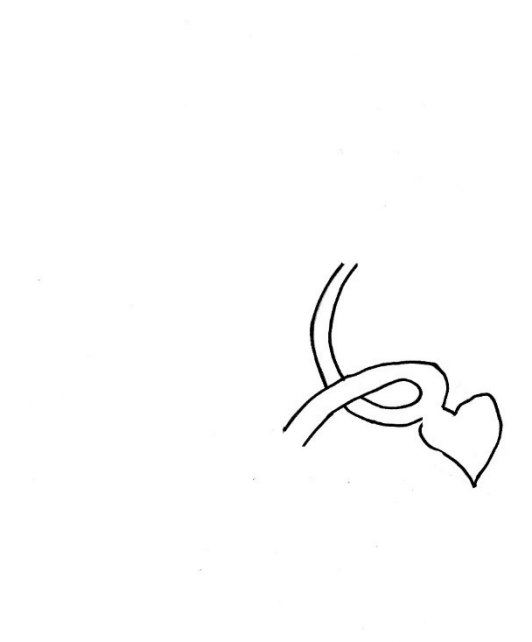
Jak moc jste si tím jisti?

Už jste dospěli k rozhodnutí?

Co by na tom obrázku mohlo být?

- lano
- kotva
- náhrdelník s přívěskem
- had
- papoušek
- špagety
- stonek fazole
- květina
- dálnice

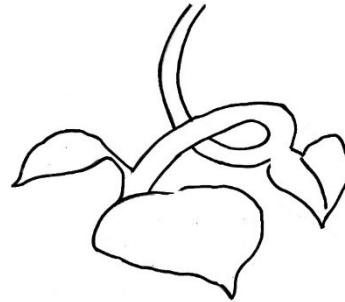
Jak moc jste si tím jisti?

Už jste dospěli k rozhodnutí?

Co by na tom obrázku mohlo být?

- lano
- kotva
- náhrdelník s přívěskem
- had
- papoušek
- špagety
- stonek fazole
- květina
- dálnice

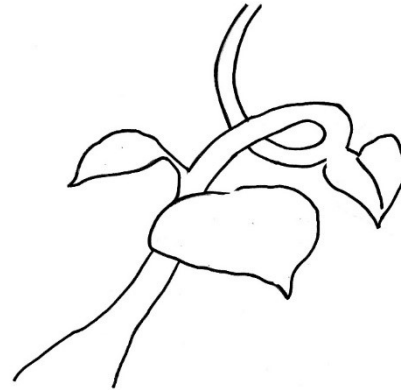
Jak moc jste si tím jisti?

Už jste dospěli k rozhodnutí?

Co by na tom obrázku mohlo být?

- lano
- kotva
- náhrdelník s přívěskem
- had
- papoušek
- špagety
- stonek fazole
- květina
- dálnice

Jak moc jste si tím jisti?

Už jste dospěli k rozhodnutí?

Co by na tom obrázku mohlo být?

- lano
- kotva
- náhrdelník s přívěskem
- had
- papoušek
- špagety
- stonek fazole
- květina
- dálnice

Jak moc jste si tím jisti?

Už jste dospěli k rozhodnutí?

Co by na tom obrázku mohlo být?

- lano
- kotva
- náhrdelník s přívěskem
- had
- papoušek
- špagety
- stonek fazole
- květina
- dálnice

Jak moc jste si tím jisti?

Už jste dospěli k rozhodnutí?

Co by na tom obrázku mohlo být?

- lano
- kotva
- náhrdelník s přívěskem
- had
- papoušek
- špagety
- stonek fazole
- květina
- dálnice

Jak moc jste si tím jisti?

Už jste dospěli k rozhodnutí?

Obrázek 9

Co by na tom obrázku mohlo být?

Jak moc jste si tím jisti?

Už jste dospěli k rozhodnutí?

Co by na tom obrázku mohlo být?

Jak moc jste si tím jisti?

Už jste dospěli k rozhodnutí?

Co by na tom obrázku mohlo být?

Jak moc jste si tím jisti?

Už jste dospěli k rozhodnutí?

Co by na tom obrázku mohlo být?

Jak moc jste si tím jisti?

Už jste dospěli k rozhodnutí?

Co by na tom obrázku mohlo být?

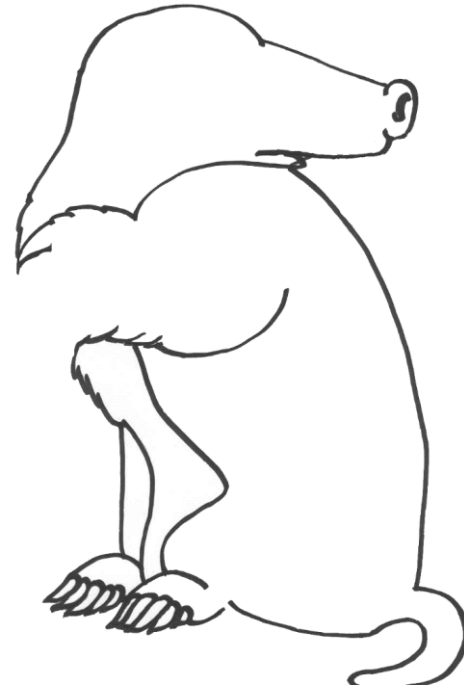

Jak moc jste si tím jisti?

Už jste dospěli k rozhodnutí?

Co by na tom obrázku mohlo být?

Jak moc jste si tím jisti?

Už jste dospěli k rozhodnutí?

Co by na tom obrázku mohlo být?

Jak moc jste si tím jisti?

Už jste dospěli k rozhodnutí?

Co by na tom obrázku mohlo být?

Jak moc jste si tím jisti?

Už jste dospěli k rozhodnutí?

Obrázek 10

Co by na tom obrázku mohlo být?

- tuleň
- muž v zimním oblečení
- květina
- krajina s řekou
- mořská panna
- chobotnice
- harfa
- škeble
- ryba

Jak moc jste si tím jisti?

Už jste dospěli k rozhodnutí?

Co by na tom obrázku mohlo být?

- tuleň
- muž v zimním oblečení
- květina
- krajina s řekou
- mořská panna
- chobotnice
- harfa
- škeble
- ryba

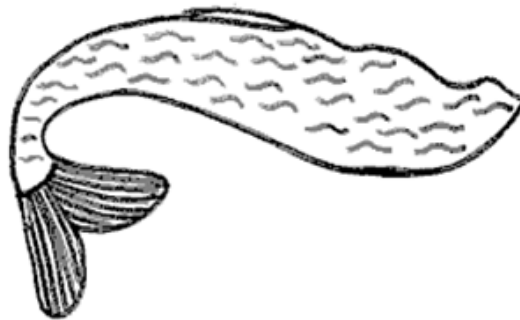
Jak moc jste si tím jisti?

Už jste dospěli k rozhodnutí?

Co by na tom obrázku mohlo být?

- tuleň
- muž v zimním oblečení
- květina
- krajina s řekou
- mořská panna
- chobotnice
- harfa
- škeble
- ryba

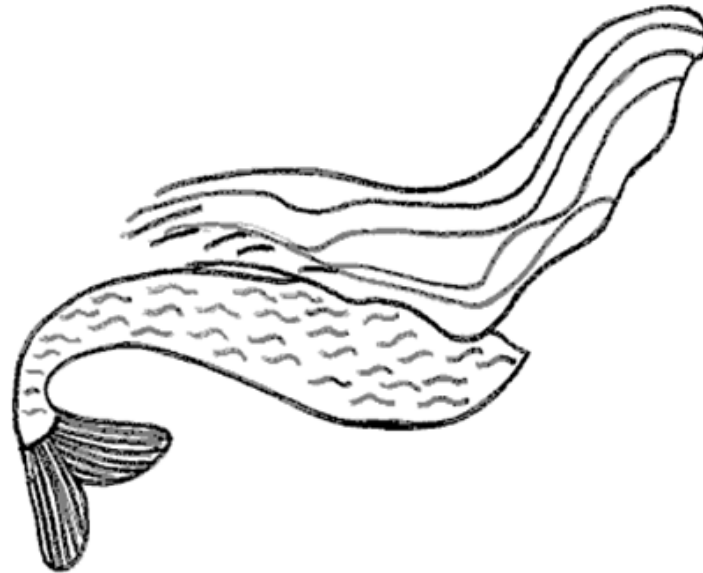
Jak moc jste si tím jisti?

Už jste dospěli k rozhodnutí?

Co by na tom obrázku mohlo být?

- tuleň
- muž v zimním oblečení
- květina
- krajina s řekou
- mořská panna
- chobotnice
- harfa
- škeble
- ryba

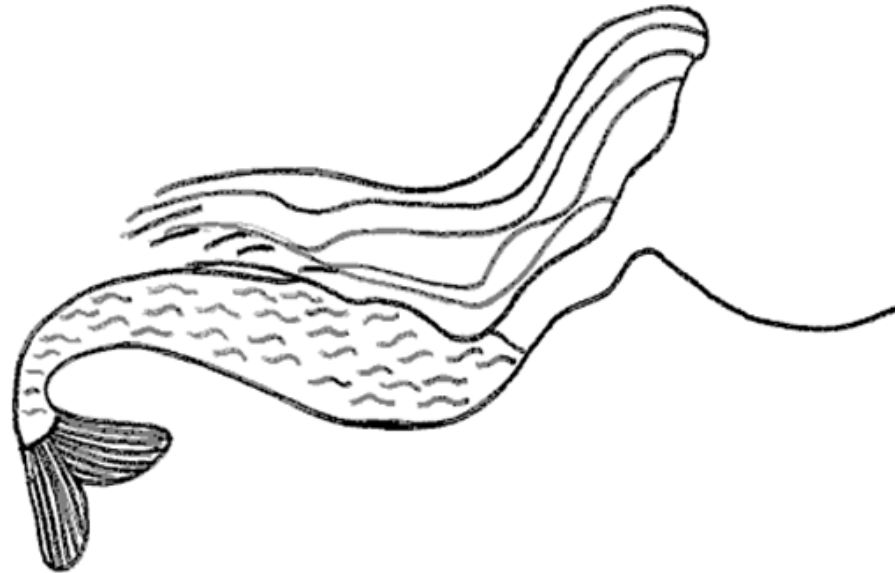
Jak moc jste si tím jisti?

Už jste dospěli k rozhodnutí?

Co by na tom obrázku mohlo být?

- tuleň
- muž v zimním oblečení
- květina
- krajina s řekou
- mořská panna
- chobotnice
- harfa
- škeble
- ryba

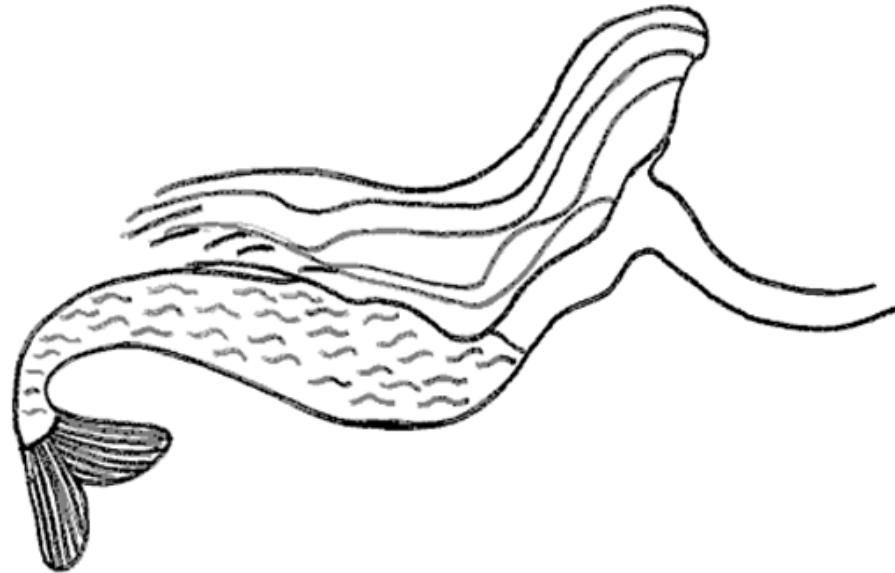
Jak moc jste si tím jisti?

Už jste dospěli k rozhodnutí?

Co by na tom obrázku mohlo být?

- tuleň
- muž v zimním oblečení
- květina
- krajina s řekou
- mořská panna
- chobotnice
- harfa
- škeble
- ryba

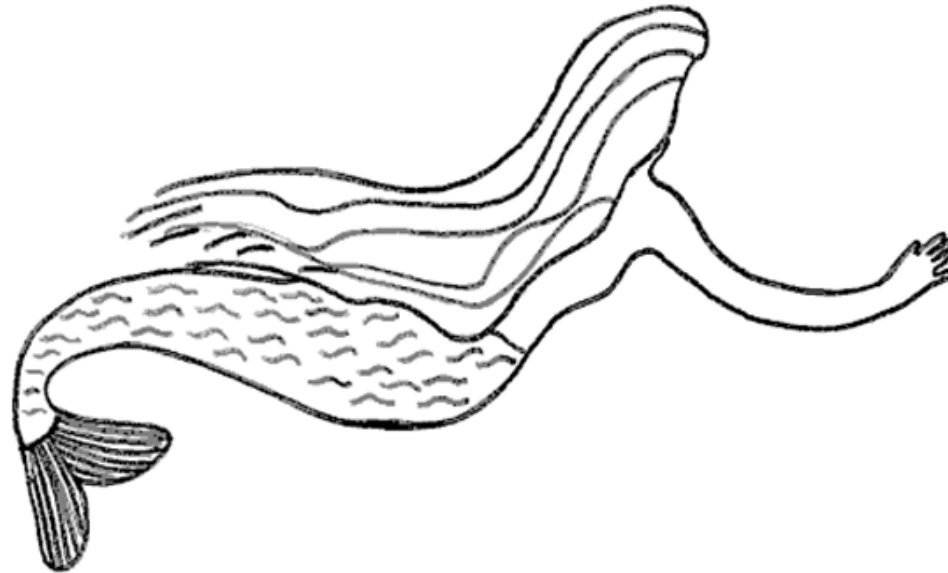
Jak moc jste si tím jisti?

Už jste dospěli k rozhodnutí?

Co by na tom obrázku mohlo být?

- tuleň
- muž v zimním oblečení
- květina
- krajina s řekou
- mořská panna
- chobotnice
- harfa
- škeble
- ryba

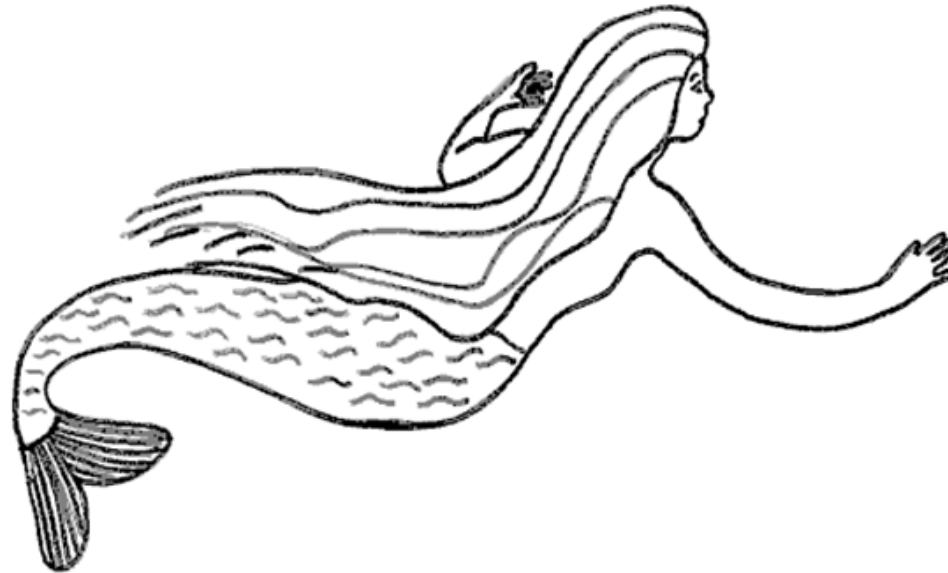
Jak moc jste si tím jisti?

Už jste dospěli k rozhodnutí?

Co by na tom obrázku mohlo být?

- tuleň
- muž v zimním oblečení
- květina
- krajina s řekou
- mořská panna
- chobotnice
- harfa
- škeble
- ryba

Jak moc jste si tím jisti?

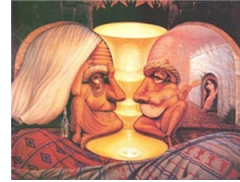
Už jste dospěli k rozhodnutí?

Cvičení 2:

Co vidíte?

Co vidíte?

Dva staré lidi, číši nebo...?

A co vidíte teď?

Unáhlená rozhodnutí nejsou vždycky mylná, ale někdy zachycují jen polovinu příběhu!

Unáhlená rozhodnutí nejsou vždycky mylná, ale někdy zachycují jen polovinu příběhu!

Snažte se na následujících obrázcích najít všechny podrobnosti/postavy!

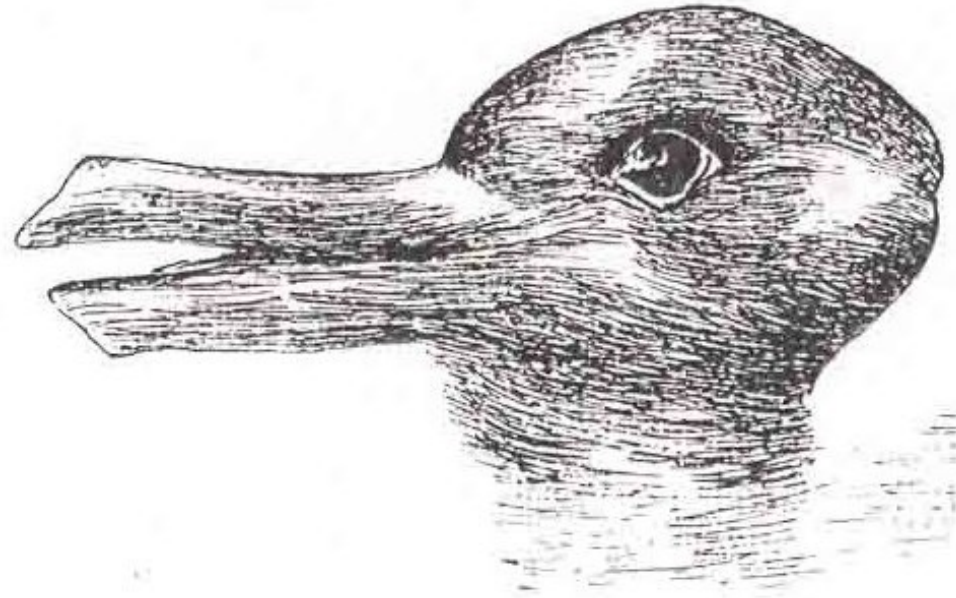

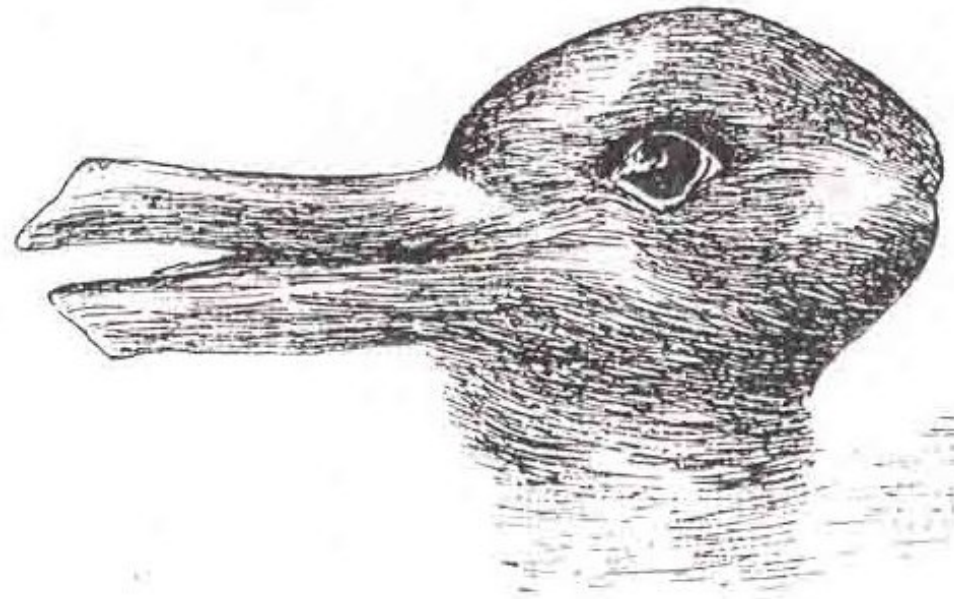
Stará žena, mladá žena, muž s knírem?

Stařec nebo jezdec?

Kachna nebo králík?

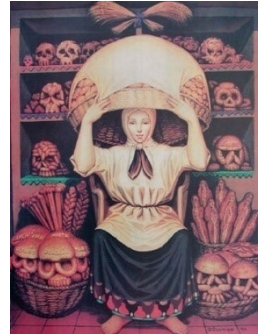

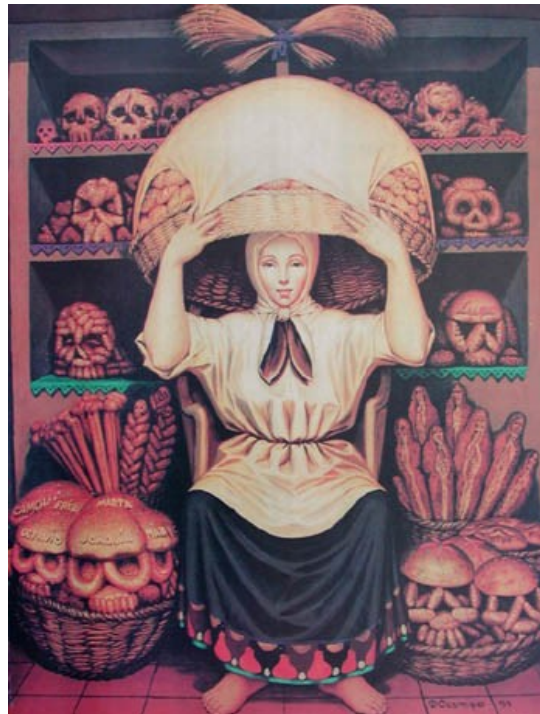

Co uvidíme, když obrátíme obrázek vzhůru nohama?

Kůň nebo jezdec?

Lebka nebo pekařství?

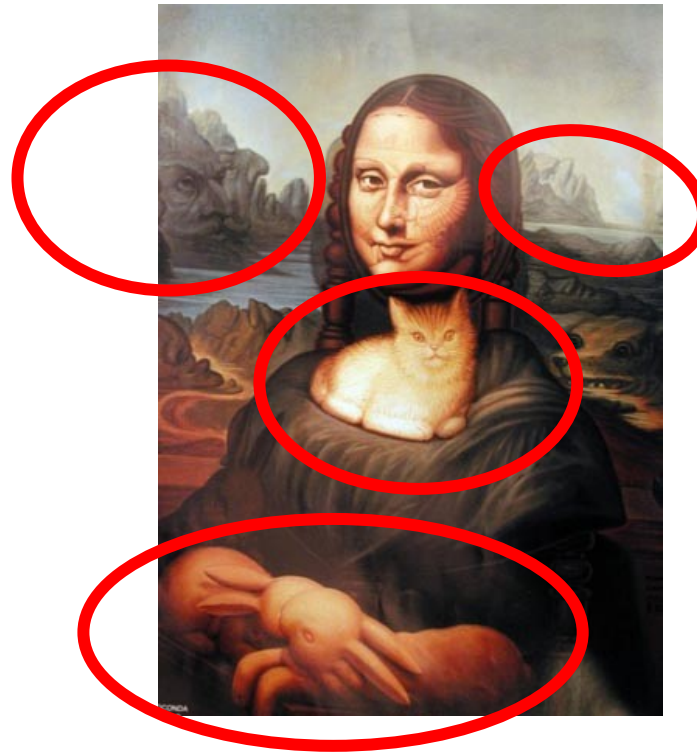
Co vidíte?

Snažte se najít všechny detaily!

Jak to uplatnit v běžném životě

Co bychom si měli zapamatovat:

- Předchozí snímky nám ukázaly, že rychlá rozhodnutí mohou být mylná a že člověk pak mnohdy pozná “jen polovinu pravdy”.

Jak to uplatnit v běžném životě

Co bychom si měli zapamatovat:

- Předchozí snímky nám ukázaly, že rychlá rozhodnutí mohou být mylná a že člověk pak mnohdy pozná “jen polovinu pravdy”.
- **Proto se snažte vždycky získat co nejvíce informací** a vyměňujte si názory s jinými lidmi, zvláště pokud máte před sebou důležitá rozhodnutí nebo taková, která mohou vést k závažným důsledkům (např. máte pocit, že vám váš soused dělá naschvály → nenapadejte hned své domnělé nepřátele!).

Jak to uplatnit v běžném životě

Co bychom si měli zapamatovat:

- Předchozí snímky nám ukázaly, že rychlá rozhodnutí mohou být mylná a že člověk pak mnohdy pozná “jen polovinu pravdy”.
- **Proto se snažte vždycky získat co nejvíce informací** a vyměňujte si názory s jinými lidmi, zvláště pokud máte před sebou důležitá rozhodnutí nebo taková, která mohou vést k závažným důsledkům (např. máte pocit, že vám váš soused dělá naschvály → nenapadejte hned své domnělé nepřátele!).
- U málo významných událostí se můžeme rozhodovat rychle (např. který jogurt nebo sýr si koupit, do které restaurace se jít najíst).

Jak to uplatnit v běžném životě

Co bychom si měli zapamatovat:

- Předchozí snímky nám ukázaly, že rychlá rozhodnutí mohou být mylná a že člověk pak mnohdy pozná “jen polovinu pravdy”.
- **Proto se snažte vždycky získat co nejvíce informací** a vyměňujte si názory s jinými lidmi, zvláště pokud máte před sebou důležitá rozhodnutí nebo taková, která mohou vést k závažným důsledkům (např. máte pocit, že vám váš soused dělá naschvály → nenapadejte hned své domnělé nepřátele!).
- U málo významných událostí se můžeme rozhodovat rychle (např. který jogurt nebo sýr si koupit, do které restaurace se jít najíst).
- Mýlit se je lidské – buďte připraveni na možnost, že nemáte pravdu.

Jak to uplatnit v běžném životě

Co bychom si měli zapamatovat:

- Předchozí snímky nám ukázaly, že rychlá rozhodnutí mohou být mylná a že člověk pak mnohdy pozná “jen polovinu pravdy”.
- **Proto se snažte vždycky získat co nejvíce informací** a vyměňujte si názory s jinými lidmi, zvláště pokud máte před sebou důležitá rozhodnutí nebo taková, která mohou vést k závažným důsledkům (např. máte pocit, že vám váš soused dělá naschvály → nenapadejte hned své domnělé nepřátele!).
- U málo významných událostí se můžeme rozhodovat rychle (např. který jogurt nebo sýr si koupit, do které restaurace se jít najíst).
- Mýlit se je lidské – buďte připraveni na možnost, že nemáte pravdu.
- Opírejte svá důležitá rozhodnutí o spolehlivá fakta. Pouhé domněnky mohou být “špatnými rádci”. Vždy zvažujte, k jakým důsledkům by vaše případné chybné rozhodnutí vedlo.

A jak to souvisí s psychózou?

Mnozí (ale ne všichni!) lidé trpící psychózou mají sklon k unáhleným závěrům a k vytváření extrémních přesvědčení.

A jak to souvisí s psychózou?

Mnozí (ale ne všichni!) lidé trpící psychózou mají sklon k unáhleným závěrům a k vytváření extrémních přesvědčení.

Příklad: Pan Karel přišel na zasedání městského zastupitelstva a prohlásil, že je budoucím Českým králem.

Příčina: Pan Karel našel v čokoládovém vajíčku Kinder Surprise figurku krále s korunou.

ALE: Pan Karel není spřízněn s žádnou královskou rodinou, monarchie byla již dávno v Česku zrušena.

A hlavně: Na základě obsahu čokoládového vajíčka nemůže člověk docházet k žádnému přesvědčivému závěru!

A jak to souvisí s psychózou?

Mnozí (ale ne všichni!) lidé trpící psychózou mají sklon k unáhleným závěrům a k vytváření extrémních přesvědčení.

Příklad: Pan Karel přišel na zasedání městského zastupitelstva a prohlásil, že je budoucím Českým králem.

Příčina: Pan Karel našel v čokoládovém vajíčku Kinder Surprise figurku krále s korunou.

ALE: Pan Karel není spřízněn s žádnou královskou rodinou, monarchie byla již dávno v Česku zrušena.

A hlavně: Na základě obsahu čokoládového vajíčka nemůže člověk docházet k žádnému přesvědčivému závěru!

Je třeba vždycky vzít v úvahu větší množství různých informací. Probírejte možná vysvětlení různých událostí a své názory s lidmi, kterým důvěřujete.

Děkuji vám za pozornost!

Pro terapeuty:

Rozdejte prosím pracovní listy. Představte naši aplikaci COGITO (ke stažení zdarma).

www.uke.de/mct_app

Pictures used in this module are reproduced with indirect (creative commons license) or direct permission of the artists listed below, for which we would like to express our gratitude! A full list can be obtained via www.uke.de/mct. If we have involuntarily breached copyright, please accept our apologies. In this case, we kindly ask creators for their permission to use their work under the “fair use” policy.

Die in diesem Modul verwendeten Bilder wurden mit der indirekten (creative commons Lizenz) oder direkten Zustimmung der untenstehenden Künstler reproduziert, wofür wir uns herzlich bedanken möchten! Eine vollständige Liste ist hinterlegt auf www.uke.de/mkt. Sollten wir unbeabsichtigt gegen das Urheberrecht verstoßen haben, so bitten wir dies vielmals zu entschuldigen und bitten nachträglich um die Verwendungserlaubnis.

Name Photographer/Artist Name Fotograf/Künstler	Source/ Quelle	Picture Name/ Name des Bildes	CC = used with corresponding creative commons license; PP = used with personal permission of artist CC = genutzt unter creative commons Lizenz, PP = verwendet mit persönlicher Zustimmung des Künstlers	Description/Kurzbeschreibung
sprinsky	flickr	cover.beatles	CC	Abbey road
mharrsch	flickr	Beatle Paul McCartney 2	CC	The young Paul McCartney /Paul McCartney als junger Mann
Alan Light	flickr	Paul McCartney	CC	The older Paul McCartney/ Älterer Paul McCartney
Arbeitsgruppe Neuropsychologie	---	Black&white drawings of fragmented pictures /Schwarz-weiß Zeichnungen fragmentierter Bilder	Produced for the MCT/Anfertigung für das MKT; © Arbeitsgruppe Neuropsychologie	Various motives: rocking chair, elephant etc./Verschiedene Motive: Schaukelstuhl, Elefant etc.
---	American Journal of Psychology	Mother, father, and daughter	Copyright 1961 by the Board of Trustees of the University of Illinois. Used with permission of the University of Illinois Press	Old woman, young woman, man with mustache/Alte Frau, junge Frau, Mann mit Schnurrbart
Jastrow, J.	Popular Science Monthly, 54, 299- 312	The mind's eye	public domain	rabbit-duck/Hase-Ente
Octavio Ocampo - Vexierbilder	rockypointcollecti bles	Different pictures /Verschiedene Bilder	PP by rockypointcollectibles	---

Unáhlené závěry “v praxi”

- Moderní mýty -

Mýtus	Konspirační teorie	“Důkazy”
<p>Přistání na měsíci v roce 1969 se prý nikdy neuskutečnilo a bylo jen předstírané.</p>	<p>Argumenty pro?</p>	 <p>A photograph showing an astronaut in a white spacesuit standing on the lunar surface. To the left, an American flag is planted in the ground. The surface is dark and dusty with visible footprints. The background is the black void of space.</p>

Unáhlené závěry “v praxi”

- Moderní mýty -

Mýtus	Konspirační teorie	“Důkazy”
<p>Přistání na měsíci v roce 1969 se prý nikdy neuskutečnilo a bylo jen předstírané.</p>	<p>Údajné motivy USA:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. “Technické vítězství” v soutěži o cestování do vesmíru se Sovětským svazem, který jako první úspěšně vypustil do vesmíru družici. 2. Odvedení pozornosti od války ve Vietnamu. 3. Samotná NASA zfalšovala důkazy o přistání na měsíci, protože se obávala, že jí vláda jinak sníží rozpočet. 	 <p>A photograph showing an astronaut in a white spacesuit standing on the lunar surface. To the left, an American flag is planted in the ground. The background is the dark, cratered surface of the moon under a black sky.</p>

Unáhlené závěry “v praxi”

- Moderní mýty -

Mýtus	Pro a proti	“Důkazy”
<p>Přistání na měsíci v roce 1969 se prý nikdy neuskutečnilo a bylo jen předstírané.</p>	<p>Pro: ???</p>	

Unáhlené závěry “v praxi”

- Moderní mýty -

Mýtus	Pro a proti	“Důkazy”
<p>Přistání na měsíci v roce 1969 se prý nikdy neuskutečnilo a bylo jen předstírané.</p>	<p>Pro:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. “Třepetající se vlajka”: Není to možné, protože na měsíci není žádná atmosféra ani počasí. 2. Obraz nebe bez hvězd a poloha stínů ukazují, že snímek byl vyroben ve studiu. 3. Radiová zpráva astronauta Armstronga: Na poslední větu presidenta Nixona odpověděl příliš rychle. Radiové signály potřebují více času, aby se přenesly, než za jak dlouho Armstrong odpověděl. 	 <p>A photograph of an astronaut in a white spacesuit standing on the lunar surface. An American flag is planted in the ground to the left of the astronaut. The surface is dark and dusty with visible footprints. The background is a stark black sky.</p>

Unáhlené závěry “v praxi”

- Moderní mýty -

Mýtus	Pro a proti	“Důkazy”
<p>Přistání na měsíci v roce 1969 se prý nikdy neuskutečnilo a bylo jen předstírané.</p>	<p>Proti: ???</p>	

Unáhlené závěry “v praxi”

- Moderní mýty -

Mýtus	Pro a proti	“Důkazy”
<p>Přistání na měsíci v roce 1969 se prý nikdy neuskutečnilo a bylo jen předstírané.</p>	<p>Proti:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Zvlnění vlajky bylo způsobeno tím, že byla zaražena do povrchu měsíce a že měla v horním okraji pevnou výztuhu. 2. Noční fotografie nedokáží zachytit slabé zdroje světla kvůli krátkém expozici → proto na nich nejsou hvězdy. 3. Různé směry stínů byly způsobeny nerovným povrchem měsíce. 4. Rozhovor byl upraven, aby v něm nebyly dlouhé pauzy mezi tím, co říkal Nixon, a co Armstrong. 	

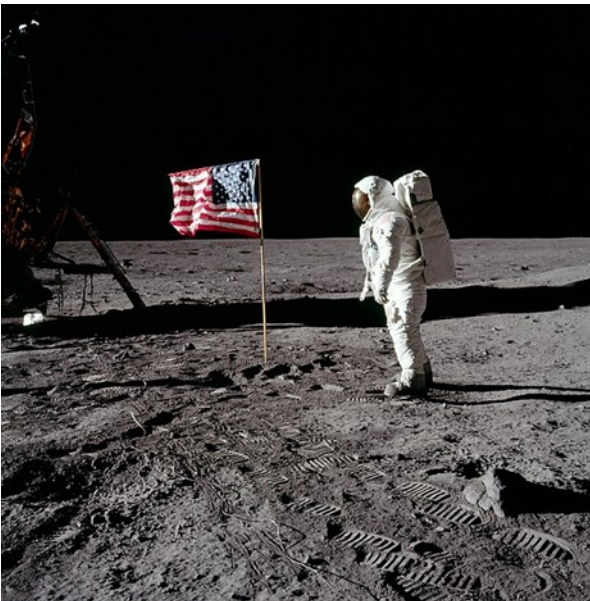

Unáhlené závěry “v praxi”

- Moderní mýty -

Zfalšovala vláda USA přistání na měsíci?

Ne!

Režisér Roland Emmerich (Den nezávislosti):
 “Přistání na měsíci (...) bylo prostě příliš dokonalé. Takovou věc bylo zcela nemožné napodobit v roce 1969. Dokonce i s dnešním vybavením by to představovalo problém.”

Zdroj: Německá televize ZDF, pořad: “Pozor, spiknutí”

Jak takové moderní mýty a jiné teorie spiknutí vznikají?

???

Jak takové moderní mýty a jiné teorie spiknutí vznikají?

- Často jsou zajímavější než skutečnost.
- Opírají se o tvrzení, která lze těžko ověřit a lidé jim snadno uvěří (např. třepetající se vlajka znamená, že snímek byl pořízen na Zemi).
- Zamlčují jiná možná vysvětlení (např. že oblohu bez hvězd lze vysvětlit technickým omezením noční fotografie).
- Moderní mýty vytrhávají fakta z kontextu a zkreslují jejich skutečný význam.